

Els volums geomètrics de la casa creada per Josep Lluís Mateo a la costa d'Artà de la badia d'Alcúdia emergeixen sobre les roques erosionades pel mar i es contraposen, a la vegada, al massís muntanyós que tenen al darrere.

Entre el mar i les muntanyes

Casa familiar
Josep Lluís Mateo, arquitecte
Colònia de Sant Pere, Mallorca

TEXT CRISTINA ROS FOTOS G. RAMON / D. MALAGAMBA

Per entendre bé els motius d'aquesta casa cal mirar-la des del mar. Des de l'aigua de la badia d'Alcúdia, en un paratge pròxim a la Colònia de Sant Pere, es veu com uns volums geomètrics, en un joc de blanc i blau, emergeixen entre les roques erosionades per la força de les ones i un ben pròxim teló de fons muntanyós, entre el puig de Ferrutx i el cap del mateix nom. Molt a prop del mar, i als peus del vessant més abrupte de la Talaia Freda (la muntanya més alta de les serres de Llevant artanenques), la casa familiar d'estiu que va projectar ja fa dues dècades l'arquitecte català Josep Lluís Mateo permet fondre's amb el paisatge i també protegir-se'n. El Mediterrani no és sempre un mar de quietud. I al lloc on se situa aquesta casa, el vent de tramuntana hi entra amb força; segons quins dies, amb moltíssima força.

Condicions naturals

La natura mana. Conscient dels grans condicionants d'una localització tan privilegiada com salvatge, Josep Lluís Mateo va concebre la casa com un mirador gairebé hermètic cap al mar del nord de Mallorca. Un mirador, sí, perquè la façana marina està travessada per unes generoses finestres apaïssades,

de vidres fixos que, des de dins de la casa, des de la sala de la planta baixa, i també des del dormitori principal i un petit estudi al nivell superior, ofereixen una panoràmica insuperable de la badia d'Alcúdia, amb Formentor al fons. La contemplació i la protecció estan garantides. Del matí a la nit, de la serenitat més habitual del despertar fins a unes postes de sol esplèndides, es conviu dins l'habitatge amb tots els colors i formes que ofereix el mar en un sol dia.

Igualment condicionat pels esquitxos del mar, pel vent, així com per la voluntat d'observar el paisatge marítim sense entrebancs visuals, el jardí que s'estén entre la casa i les roques es mostra amb l'austeritat dels arbustos baixos i autòctons, un subratllat gris-verd per a la marina.

El sol i l'aire entren per la part del darrere de la sala i de la cuina, del tot obertes a les muntanyes, als rajos dels matins i al jardí posterior, on hi ha una petita piscina. És en aquesta visual on l'arquitectura de la casa estableix un rept amb la serra que té com a cortinatge natural, oposant-li un volum cúbic i blanc, a nivell de la planta alta, que vola amb determinació cap a les muntanyes i obsequia amb una gran porxada per a les estades arrecerades. És un vo-

lum íntim que allotja un dormitori per als convidats, que tenen l'opció d'una entrada independent gràcies a una juganera escala plegadissa.

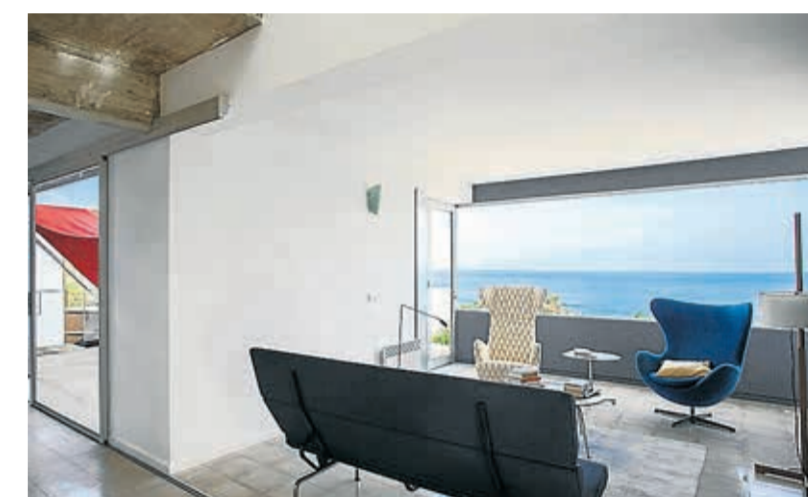
La gelosia d'un pati

En aquesta casa familiar del nord de Mallorca tot té les dimensions justes per a unes vacances sense gaires complicacions i sense més pretensions, ni tampoc menys, que viure el paisatge i el mar. La sala d'estar es gira cap a la immensitat del finestrall, deixant a la seva esquena el menjador i una zona per a una lectura assossegada. Pocs mobles, els necessaris. Al seu costat, la cuina, de mida justa, multiplica el seu espai gràcies a les corredisses de vidre que l'obren cap al jardí i cap a un pati interior, que esdevé una de les peces més acollidores de la casa.

Des d'aquest espai, cobert només per un canyís i tancat a la part més pròxima als veïns per una paret de marès que es converteix en gelosia pels talls de les peces i els buits que es deixa entre si, es gaudeix de les vistes del mar sense patir-ne les inclemències. És també l'espai que afavoreix la ventilació de la casa i el volum que integra la presència arenosa i rugosa de les veïnes roques erosionades.

La gelosia de marès, pedra arenosa amb què tradicionalment es construïen les cases a Mallorca, es contempla des de l'exterior com un contrapunt natural al blanc radiant i al blau intens dels dos cossos principals d'una casa que és escultural. En un marcat sentit perpendicular l'un de l'altre, i gairebé com a guia dels punts cardinals, el cos blau va de llevant a ponent, mentre que el volum blanc s'estén del nord al sud, entre el mar i les muntanyes. ♦

Amb immensos vidres fixos que ofereixen unes panoràmiques espectaculars del mar i de la costa, tant la sala d'estar del pis de baix com el dormitori principal del nivell superior es protegeixen del vent, que a la zona entra, alguns dies, amb una força salvatge.

Un microclima per a un microcosmos

"La casa és un microcosmos, amb il·limitades possibilitats espacials: per sobre i per sota, al davant i al darrere, a dalt i a baix, oberta i tancada", va escriure l'any 2001 l'arquitecte i teòric Ignasi de Solà-Morales (Barcelona, 1942 - Amsterdam, 2001) després d'una visita a

l'habitatge de vacances que acabava de construir l'arquitecte Josep Lluís Mateo. El pati envidrat i tancat al carrer per una gelosia de peces de marès crea un microclima per al microcosmos de la casa. Es protegeix i alhora acull la immensitat de la natura i les seves energies.

